

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 49

Ο ΝΕΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Εἰς ὄξυτάτην φάσιν εἰσῆλθον τὰ θρησκευτικὰ ἐν Γερμανίᾳ πράγματα τοῦ γερμανικοῦ προτεσταντισμοῦ, ἡ δὲ κρίσις, τὴν ὁποίαν ὑφίσταται οὗτος οὐ μόνον ὡς ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ ὡς θρησκεία, εἶνε τόσον σπουδαία, ὥστε ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ὁλοκλήρου τοῦ οἰκουμενικοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ σῶμα τῶν παστῶρων τῆς ἐν Γερμανίᾳ διαμαρτυρομένης ἐκκλησίας, βοηθῆσαν ἐκθύμως τὸ νέον ἐθνικοσοσιαλιστικὸν κίνημα, εἶχε τὴν συνείδησιν ὅτι, ἐνισχύον αὐτό, συντελεῖ εἰς τὴν ἐκρίωσιν τοῦ ἀπειλοῦντος τὸν γερμανικὸν λαὸν κομμουνισμοῦ. Ἡ πρὸς τὴν προτεσταντικὴν ὁμωσ ἐκκλησίαν συμπεριφορὰ τῶν ἐθνικοσοσιαλιστῶν μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἐπικράτησίν των ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διαμαρτυρούμενοι δὲν ἐφάνησαν ἱκανοὶ νὰ διαγνώσουν τὴν φύσιν τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐν λόγῳ κινήματος, διότι αἴφνης εἶδον ἑαυτοὺς ὠθουμένους διὰ τῆς βίας ὑπὸ τὸν ὀδοστρωτήρα τῆς ἐνοποιήσεως τῶν πάντων ὑπὸ τὴν νέαν δικτατορικὴν πολιτικὴν σημαίαν. Καὶ τοῦτο μὲν ἐπέτυχε διὰ τῆς συνενώσεως τῶν εἴκοσι καὶ ὀκτὼ εὐαγγελικῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐκκλησιῶν εἰς μίαν γερμανικὴν εὐαγγελικὴν ἐκκλησίαν ὑπὸ μίαν κεφαλὴν, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Reich, ἐπὶ τῷ τέλει «τῆς προσαρμογῆς τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὰς νέας συνθήκας τοῦ κράτους καὶ τῆς συνεργασίας αὐτῆς εἰς τὴν τελειόφρον ἀναδιοργάνωσιν τοῦ ἔθνους».

Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἴσως ἀκίνδυνον ἐὰν περιορίζετο εἰς μόνην τὴν μεταβολὴν ταύτην. Δυστυχῶς ἡ ὅλη μεταρρυθμιστικὴ κίνησις ἀπέδειξεν ὅτι ὁ πυρετὸς τοῦ ἀκράτου ἐθνικισμοῦ εἰσεχώρησε τόσον καὶ εἰς τὰς τάξεις τὰς ἐκκλησιαστικάς, ὥστε νὰ ἐκβλαστήσωσιν ἐν τοῖς κόλποις των οἱ οὕτω κληθέντες «γερμανοχριστιανοί», τῶν ὁποίων αἱ τάσεις εἶνε ὁ συμφυρμὸς τῆς τε κρατικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας εἰς ἐν ἀμάγαμα, ἡ καθαρὰ κρατοποίησις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἀκριβέστερον εἰπεῖν ἡ γερμανοποίησις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Ὅ,τι ἰδίως κατετάραξε τὸν νηφάλιον γερμανικὸν εὐαγγελικὸν κόσμον καὶ τοὺς ἔξωθεν παρακολουθοῦντας τὰς ἐπικινδύνους ταύτας ἐν Γερμανίᾳ ζυμώσεις ὑπῆρξεν ἡ πολὺροτος περὶ Ἀρίων παράγραφος (Arienparagraph), ἡ ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς πρωσοικῆς συνόδου καὶ ὑπὸ τινῶν ἄλλων. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς διατάξεως ταύτης ἐσημείωνεν ὀριστικὸν ἀποκλεισμὸν πάντων τῶν μὴ Ἀρίων χριστιανῶν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιβόλου, τὴν διὰ παντὸς διαγραφὴν ἀπὸ τοῦ μητροῦν τῶν μελῶν τῆς εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας πάντος λαϊκοῦ καὶ κληρικοῦ, ὅστις, ἔστω καὶ κατὰ ψιλὴν ὑπόνοιαν, φαίνεται ἔλκων τὴν καταγωγὴν ἐξ ἑβραίων.

Εἶνε δυσπερίγραπτον τί ἐπηκολούθησε μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραγράφου ταύτης. Ἡ μειοψηφία τῆς συνόδου, γνωστὴ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Εὐαγγέλιον καὶ Ἐκκλησία», ζωηρότατα διαμαρτυρομένη ἀπεχώρησε τῆς συνόδου. Κατ' αὐτῆς ἀμέσως ἐξηγέρθη, ὡς ἐγράψαμεν, ὁ παγγερμανικὸς κύριος διάσημος θεολόγος Κάρολος Barth, τοῦτον δ' ἠκολούθησαν αἱ θεολογικαὶ Σχολαὶ τοῦ Μαυρβύργου καὶ τῆς Ἐρλάγγης, δημοσιεύσασαι ὑπόμνημα, δι' οὗ ἀνεπτύσσοντο τὰ θεολογικὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ προτεσταντικοῦ κλήρου καὶ τῆς ἰσότητος πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐκκλησίας, ἀνεξαρτήτως οἰαςδήποτε ἐθνικότητος, καὶ εἴκοσιν ἄλλοι θεολόγοι καθηγηταὶ τῶν γερμανικῶν πανεπιστημίων, δύο δὲ χιλιάδες παστῶρων ἀπηύθυναν ὑπόμνημα πρὸς τὴν ἐν Wittenberg ἐθνικὴν σύνοδον τῆς γερμανικῆς εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας, δι' οὗ ἀπεκήρυσσον πᾶν ὅ,τι ἐκ τῶν ἀποφαιζομένων ἠθέλεν ἀποδειχθῆ ἀντιβαῖνον πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὠρκίζοντο ἐπισήμως ὅτι θὰ ὑπηρετήσωσι τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ μόνον ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης, ἀντιθέμενοι πάσῃ δυνάμει κατὰ παντὸς ὅ,τι θὰ ἠπέιλει τὴν καθαρότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πρόεδρος τοῦ οἰκουμενικοῦ συμβουλίου τοῦ «Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ» (Life and Work) Dr Bell, ἐπίσκοπος Chichester, ἐν ὀνόματι τῶν ἐν τῷ συμβουλίῳ τούτῳ ἀντιπροσώπων τῶν ἀπὸ τῶν κόσμων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἐν Γερμανίᾳ εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας Δρα Müller ἔγγραφον, ἐν ᾧ χαρακτηριστικῶς αὐστηρῶς τὸ μὲν τὴν ἀποδοχὴν τῆς περὶ Ἀρίων παραγράφου, τὸ δὲ τὴν ἐν ταῖς συνόδοις καταπίεσιν τῆς ἐλευθερίας τῆς μειοψηφίας. «Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραγράφου περὶ Ἀρίων ὑπὸ τῆς πρωσοικῆς συνόδου ὡς καὶ ἄλλων τινῶν συνόδων ὑπῆρξε δι' ἡμᾶς καὶ δι' ἀναριθμήτους ἄλλους χριστιανούς—ἔγραψεν ὁ ἐπίσκοπος Chichester—βίῳ πλήγμα. Μᾶς συγκινεῖ βαθέως ὅτι πολλοὶ πάστορες καὶ μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἀποστεροῦνται τῆς θέσεώς των ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ὅτι ὀφείλουσιν νὰ θεωροῦν ἑαυτοὺς προγεγραμμένους ἢ ὡς χριστιανούς κατωτέρου βαθμοῦ, καὶ τοῦτο, μόνον διότι εἶνε ἑβραῖοι εἴτε ἐκ γενετῆς εἴτε ἐκ καταγωγῆς. Τοσοῦτο δὲ μᾶλλον τοῦτο μᾶς καταπλήττει, ὅσῳ ἡ Ἐκκλησία, ἥτις οὕτω θεωρεῖ τὴν φυλὴν ὡς ἀποφαστικὸν παράγοντα τοῦ καθορισμοῦ τῆς θέσεως τῶν χριστιανῶν, δὲν εἶνε ἐκκλησία ἄνευ μορφώσεως καὶ ὀριμότητος, ἀλλ' ἐκκλησία ἢ; ἡ σοφία καὶ ὁ εὐαγγελικὸς ζῆλος προκάλεσε πάντοτε τὸν θαυμασμὸν τῆς χριστιανωσύνης...».

Ἔως πρὸς δὲ τὴν ἀσκουμένην ἐπὶ τῆς μειοψηφίας βίαν τῆς πλειοψηφίας τῶν γερμαν. συνόδων ὁ σεβ. Rell ἔγραψε, σὺν ἄλλοις: «Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ εὐ-

ρίσκεται από τινον μηνών υπό την βίαιαν καταπίεσιν μᾶς ἐκκλησιαστικῆς ομάδος. Δὲν ἐπιτρέπεται ὁμως νὰ συμβῆ, ὥστε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς ἀπαρνήσεως τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης καὶ διὰ τῆς δεσποτείας τῆς βίας νὰ μεταβληθῆ εἰς κράτος τοῦ ὄσμου τούτου. Τοιοῦτος βίαιος καταναγκασμὸς ἀνησυχεῖ καὶ ἄλλας ἐκκλησίας καὶ ἄλλους χριστιανούς, ὑπεραμυνομένους τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τοιαύτας θλιβεράς ἀκρότητας ἄγει ὁ κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους τόπον ἐνταθεὶς νέος οὗτος πυρετὸς τοῦ ἀχαλινώτου ἐθνικοῦ φανατισμοῦ. Οἱ Γερμανοὶ «γερμανοχριστιανοὶ» ἐν τῷ ἀνθεβραϊκῷ των βρασμῷ δὲν ἐδίστασαν νὰ προτείνουν τὴν κατάργησιν τῆς Π. Διαθήκης, τὴν ἀνακάθαρσιν τῆς Κ. Διαθήκης ἀπὸ τῶν ἐβραϊκῶν στοιχείων, τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ἰσταυρωμένου ἐκ τῶν ναῶν, τὴν ἀποκήρυξιν τῆς Παλαιστίνης ὡς «ἁγίων τόπων» καὶ τῆς πίστεως εἰς «ἐβραϊσμὸν» Ἰησοῦν Χριστόν! Τὸ ἴνδαλμα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς φυλῆς τίθεται ὑπὲρ αὐτὸν τὸν Θεόν. Ἀλλὰ κατὰ τί λοιπὸν ἢ παραφρον αὕτη τοῦ Χριστιανισμοῦ διαστροφή διαφέρει τοῦ κατ' αὐτοῦ διωγμοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ ὀρθοῦ κομμουνισμοῦ, ὅστις ἀποδεῖκνυται ἐν-τούτῳ συνεπέστερος, εὐθύτερος καὶ εἰλικρινέστερος τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικισμοῦ, τοῦ ἐμφανίζοντος ἑαυτὸν ὡς ἄρνησιν τοῦ μπολσεβισμοῦ;

Καὶ ἐκ τῆς δοκιμασίας ταύτης ἡ χριστιανικὴ θρησκεία θὰ ἀνατελῆ, βεβαίως, καθαρωτέρα, ἀλλ' εἶνε θλιβερόν διὰ εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν εἶναι τόσον ἀναγκαῖος ὁ συντονισμὸς τῶν δυνάμεων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἢ προσοχὴ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἀναγκάζεται νὰ ἐπασχολῆται εἰς τοιαῦτα σχίσματα.

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΕΝ Τῷ ΔΗΜΟΤΙΚῷ ΣΧΟΛΕΙῷ

Λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐπίκαιροι ὑπομνήσεις» κυρίου ἄρθρου τῆς «Ἐκκλησίας», ἐν τῷ ὁλόγῳ καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης, ὅπως ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν κατέχη ἐν τῷ δημοτικῷ σχολεῖῳ τὴν πρώτην θέσιν διὰ τὸν μέγαν καὶ πολυτιμώτατον μορφωτικὸν καὶ τὸν ἀφρονώτατον ἀνθρωπιστικὸν πλοῦτόν των, προάγομαι νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα προχειρῶς τὰς σκέψεις μου περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τῇ Δημοτικῇ Ἐκπαιδεύσει, ἐπὶ τῇ βάσει προσωπικῶν μου παρατηρήσεων καὶ διαπιστώσεων κατὰ τὰς ἐνεργηθείσας εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν εἰς τὸ γυμνάσιον.

Ἐξήτασα γραπτῶς καὶ προφορικῶς ἐν τῷ γυμνασίῳ μου περὶ τοὺς διακοσίους τελειοφοίτους δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν δημοτικῶν σχολείων Ἀθηνῶν. Ἡ γενικὴ εἰκὼν αὐτῶν ἐν τῷ θρησκευτικῷ μαθήματι ἦτο ἀλγεινὴ. Αἱ θρησκευτικαὶ γνώσεις, ἃς ἀποκόμισαν ἐκ τῆς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ἐξαστοῦς φοιτήσεως εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, ἦσαν λίαν πενιχραὶ. Τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν μαθητῶν τούτων ἐκρίθη ἀπορριπτέον εἰς τὰ θρησκευτικά. Ἐξεταζόμενοι εἰς τὸ μάθημα τῆς Λειτουργικῆς δὲν ἐγνώριζον πολλοὶ ἐκ τῆς ἀπεράντου καὶ πλουσιωτάτης ἐκκλησιαστικῆς

ὀμολογίας οὔτε ἐν ἀπολυτίκιοις, οὔτε ἕνα ὕμνον, καὶ ἐξ αὐτῶν εἶτι τῶν καθημερινῶς ψαλλομένων ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς. Πολλοὶ ἠγνόουν παντελῶς καὶ αὐτὰς τὰς στοιχειωδέστερας γνώσεις περὶ ναοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ. Εἰς δὲ τὸ μάθημα τῆς Κατήχησέως ἔδιδόν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπαντήσεις ἀσυναρτήτους καὶ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ ἐσφαλμένας. Πολλοὶ ἠγνόουν τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, τινὲς δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Κυριακὴν προσευχὴν!

Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν νέων μαθητῶν μου μετ' ὠδήγησεν εἰς ἀναζήτησιν τῶν γενεσιουργῶν αἰτίων αὐτῆς. Ὡς τοιαῦτα δὲ εὗρισκω γενικώτερον μὲν τὰ μορφωτικὰ καὶ κοινωνικὰ ρεύματα καὶ τὸς ὀλισθητικὰς τάσεις τῆς ἐποχῆς μας, ἀσκουμένης οὕτω παρὰ τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἐλευθερίας ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῆς νέας γενεᾶς, εἰδικώτερον δὲ ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἐπόψεως τὴν ἀδυναμίαν τῆς Οἰκογενείας, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου νὰ θέσωσιν ἐν ἀμειβαίᾳ συνεργασίᾳ στερρὰ τὰ θεμέλια τῆς θρησκευτικότητος καὶ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῶν νέων. Καὶ ἡ μὲν Οἰκογένεια σήμερον ἐκ γνωστῶν λόγων εἶναι ἀνίκανος ν' ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα τῆς θρησκευτικῆς. Ἡ δὲ Ἐκκλησία, στερουμένη ἐπαρκῶς μεμορφωμένου ἐνοριακοῦ Κλήρου, μόνου ἱκανοῦ νὰ δημιουργήσῃ θρησκευτικὴν ἐνοριακὴν ζωὴν, δὲν παρουσιάζει ἀτυχῶς ἱκανοποιητικώτερα ἀποτελέσματα ἐργασίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, ἐξαιρέσει βεβαίως τῆς ἔντως πολυτίμου ἐργασίας τῶν ὀλονέν πληθυνομένων Κατήχητικῶν σχολείων καὶ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ὁργανώσεων.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ἀσήμαντος ἐλέγχεται ἡ συμβολὴ εἰς τὴν θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Τοῦτο δύναται νὰ ἐξηγηθῆ εἴτ' ἐκ θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας ἐνίων δημοδιδασκάλων, λίαν ἐπιβλαβῶν θρησκευτικῶς εἰς τοὺς μαθητὰς των· εἴτε λόγῳ ἐλλείψεως εἰδικῆς περὶ τὰ θρησκευτικὰ καταρτισμοῦ πρὸς διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου εἰς τὰς δύο τελευταίας τάξεις, τὰς ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τὰς δύο πρώτας τάξεις τοῦ τέως ἐλληνικοῦ σχολείου, εἰς ἃς πρὸ τῆς τελευταίας «ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως» ἐδίδασκον εἰδικοί θεολόγοι καθηγηταί· εἴτε καὶ ἐξ ἀδυναμίας αὐτῶν νὰ διδάξουν τόσα μαθήματα, λαμβανομένων ὑπ' ἔψιν τῶν πολλῶν κενῶν διδασκαλικῶν θέσεων, τοῦ ἐν ἐκάστῳ σχολεῖῳ μεγάλου ἀριθμοῦ μαθητῶν καὶ τῶν περιορισμένων χρονικῶν ὁρίων πρὸς δημιουργικὴν σχολικὴν ἐργασίαν. Ὑπάρχουν σχολεῖα μὲ ἕνα μόνον διδάσκαλον, διδάσκοντα ὅλα τὰ μαθήματα εἰς ὅλας τὰς τάξεις εἰς ἱκανῶς μέγαν ποσότητα ἀριθμῶν μαθητῶν. Διὰ τοῦτο πολλοὶ δημοδιδάσκαλοι προτιμοῦν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς διδασκαλίας ὀρισμένων μαθημάτων τῆς αὐθαίρετος ἐκλογῆς των εἰς βᾶρος ἄλλων, αὐτὰ δὲ τὰ ἄλλα εἶνε τὰ θρησκευτικά. Οὕτω ἐξ ὅλων τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων τοῦ προγράμματος διδάσκουν ἄλλοι μόνον Κατήχησιν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐλάχιστα, ἄλλοι ὀλίγιστα μόνον ἐκ τῆς Λειτουργικῆς, καὶ ταῦτα λίαν στοιχειωδῶς. Ὑπάρχει μάλιστα ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικὸν σχολεῖον, τὸ

ὁποῖον περιώρισε τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν ἐν τῇ γυμνασίῳ εἰς μίαν μόνον ὥραν καθ' ἑβδομάδα ἐν ἐκάστη τάξει, πρὸς ἐξοικονόμησιν ὡρῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν ξένων γλωσσῶν, μουσικῆς, χοροῦ κλπ!

Πρὸς θεραπείαν τοῦ μεγάλου τούτου κακοῦ, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῶσι παρὰ τῆς Διοικήσεως Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐκκλησιαστικῶ-θεολογικῶν Ὀργανώσεων τὰ ἑξῆς:

α') Νὰ θεσπισθῇ τριῶρος ἑβδομαδιαία θρησκευτικὴ διδασκαλία εἰς ἅλας τὰς τάξεις τοῦ δημοτικοῦ, διαρρυθμιζομένης καὶ κατανεμομένης κατὰ τάξεις τῆς διδασκείας ὕλης, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς Παιδαγωγικῆς, καὶ τακτικῆς ἐκκλησιαστικῆς τῶν μαθητῶν, τοῦ ἔργου τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν ἐποπτευομένου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐφημερίου, διὰ πᾶσαν παράλειψιν ἢ ἐκτροπὴν ἀναφερομένου, πρὸς τὸν οὐκ εἶναι Μητροπολίτην διὰ περαιτέρω συνεννόησιν πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων. Πρὸς τοῦτοις, ἡ Ἐκκλησία δέον νὰ μετέχη διὰ τῶν κατὰ τόπους σεβ. ἱεραρχῶν εἰς τὰ ἐποπτικὰ περιφερειακὰ συμβούλια τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἄλλοτε, διὰ δὲ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν εἰς τὸ πολυμελὲς Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τὸ χαράσσον τὰς κατευθυντηρίους γραμμὰς τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

β') Νὰ πληθυνθῶσι τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα εἰς ἅλους τοὺς ναοὺς, παρ' οἷς διακονοῦσι μεμορφωμένοι ἱερεῖς ἢ καὶ ζηλοταὶ λαϊκοί. Νὰ ἔρχονται δὲ τὰ Κατηχητικὰ εἰς στενωπὴν ἐπαφῆν μετὰ τῶν Δημοτικῶν σχολείων, ἐπικουροῦντα τὸ ἔργον ἐκεῖνων ἐν τῇ θρησκευτικῇ ἀγωγῇ τῶν τροφίμων των, δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς ὑποχρεομένων πάντων νὰ παρακολουθῶσι τὰ μαθήματα τοῦ Κατηχητικοῦ ἐν τῷ ναῷ πρὸς μὲν τῶν μαθητῶν θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως. Παράλληλως οἱ αἰδεσιμώτατοι ἱερεῖς δέον νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν ποιμαντικὴν των φροντίδα καὶ δρᾶσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ τοὺς νέους ἀπ' εὐθείας, καθοδηγοῦντες εἰς τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων τῆς, ἰδρύνοντες θρησκευτικὰς ἐνώσεις τῶν νέων καὶ νεανίδων, ἢ ἄλλως πῶς ποδηγετοῦντες.

γ') Διαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι μετὰ τὴν προσθήκην τῆς ε' καὶ στ' τάξεως εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον οἱ περισσότεροι δημοδιδάσκαλοι δὲν ἔτυχον ἐιδικοῦ θεολογικοῦ καταρτισμοῦ, δὲν ἀνταποκρίνονται πλήρως εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν, ἰδίᾳ εἰς τὰς δύο ταύτας τελευταίας τάξεις. Τὸ θρησκευτικὸν μάθημα δὲν ἀποσκοπεῖ μόνον εἰς τὴν μετάδοσιν ξηρῶν θρησκευτικῶν γνῶσεων, ἀλλὰ πολλῶ μάλλον ἐπιδιώκει δι' αὐτῶν νὰ θερμάνῃ καὶ διαπλάσῃ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἦθος τῶν μαθητῶν, νὰ φρονηματίσῃ καὶ δημιουργήσῃ χαρακτῆρας ἠθικούς, ἀνθρώπους εὐσεβεῖς καὶ ἐναρέτους, πολίτας χρηστοὺς καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ συναισθήματα καὶ ἰδανικά. Ἀλλὰ τοῦτο, ὡς ἄριστα παρατηρεῖ ἡ «Ἐκκλησία», «ἀπαιτεῖ διδασκάλους ἐμφορομένους ἀγάπης εὐλικρινοῦς πρὸς τὸ παιδίον καὶ ὑψίστου πρὸς αὐτὸ ἐνδιαφέροντος, πρέφοντος ἰδανικά ὑψηλὰ, θαυύτατα συναισθανομένου καὶ ἐκτιμῶντος τὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπι-

κότητος, ἔχοντας πλήρη γνῶσιν τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ...». Ἀλλὰ τί νὰ λάβουν οἱ μικροὶ μαθηταὶ παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος; Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται νὰ διδάσκωσι τὰ θρησκευτικὰ τῆς ε' καὶ στ' τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων, κυρίως τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων, εἰς ἃς λειτουργοῦσι γυμνάσια καὶ ἡμιγυμνάσια, δευτεροβάθμιοι θεολόγοι, καθηγηταί, μετέχοντες καὶ τῆς ἄλλης σχολικῆς ζωῆς τοῦ δημοτικοῦ, ἀποσπῶμενοι δ' ἐκ τῶν γυμνασίων καὶ ἡμιγυμνασίων, ἐν ἐκάστῳ τῶν ὁποίων, ἐν τῷ αὐτῇ περιπτῶσει, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ διορίζηται, ἐκτὸς τοῦ πρωτοβαθμίου, καὶ εἰς δευτεροβάθμιον θεολόγος, διδάσκων θρησκευτικὰ καὶ φιλοσοφικοῖστορικά εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ γυμνασίου, ὡς ἄλλοτε ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν ὡρῶν ἀναλαμβάνων καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις ἐνός ἢ πλείονων δημοτικῶν σχολείων. Τοῦτο οὔτε τοὺς δημοδιδασκάλους θίγει, ἀλλὰ καὶ τὸ λαϊκὸν σχολεῖον καὶ τὸ ἔργον τῶν ἐργατῶν αὐτοῦ ἐξυψώνει, παροχετεύον ζῶην νέαν καὶ πνοὴν ἀνωτέραν εἰς αὐτὰ. Οὐδὲ καὶ διὰ τοὺς θεολόγους καθηγητὰς εἶνε ὑποτιμητικὸν ἀπ' ἐναντίας, στρεφόμενοι οὔτοι πρὸς τὰ παιδιά, ἐπιτελοῦν τὸ ὠραιότερον τῶν ἔργων.

Διὰ τῆς τῆς αὐτῆς χρησιμοποιήσεως τῶν θεολόγων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν εἰς τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα, λύεται ῥιζικῶς καὶ τὸ πρόβλημα τῶν ἀδιορίστων πτυχιούχων τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς. Ἐργαζόμενοι οὕτω μεθοδικῶς καὶ συστηματικῶς οἱ θεολόγοι θὰ δυνηθῶμεν, τοῦ Κυρίου συνεργῶντος, νὰ δημιουργήσωμεν σὺν τῷ χρόνῳ σοβαρὰν κίνησιν, ἢ ὁποῖα, ἀνατρέπουσα τὰς πλάνας καὶ τὰς ἐκτροπὰς, αἱ ὁποῖαι μεταπολεμικῶς λυμαίνονται τὴν κοινωνίαν μας, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναβίωσιν καὶ παρ' ἡμῖν τῶν γνησίων θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἰδανικῶν καὶ ἀγνῶν ἐλληνικῶν παραδόσεων, ἀπὸ τῶν ὁποίων τείνουν νὰ ἀποτρέψουν τὴν κοινωνίαν μας τὰ σύγχρονα ἀντιθρησκευτικὰ ρεύματα.

Ι. Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ
Καθηγητῆς

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Περὶ ἀναγνωρίσεως παλαιομηρολογικῶν σωματείων*

Ἄριθ. 236/1932

Εἰσηγητῆς ὁ πρωτοδίκης κ. Θ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Παλαιομηρολογῶνται, -σύμπληξις εἰς σωματεῖον. -ἐπιδίωξις ἀναγνωρίσεως. -σκοπὸς ἀντικείμενος εἰς δόγματα Ἐκκλησίας καὶ Σύνταγμα.

Ἐπειδὴ ὡς σκοπὸς πρὸς ἀναγνώρισιν φερομένου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως σωματεῖου ἀναγράφεται ἐν τῷ καταστατικῷ τούτου, ἄρθρον 2: α') ἡ ἀκλόνητος ἐμμονὴ τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερὰν παράδοσιν καὶ τοῦ: θεοῦ καὶ ἱεροῦ κανόνα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ β') ἡ διὰ παντός πνευματικὸν μέσου καταπολέμησις πάσης

* «Θέμις» ΜΑ'. 1933, σ. 24.

ἐν γένει καινοτομίας εἰσαχθείσης ἢ μελλούσης νὰ εἰσαχθῆ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησίας. Ἐκ τοῦ ὅτι τὸ σωματεῖον τιτλοφορεῖται «θρησκευτικὸν παρῶρισμα γνησίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν» καὶ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ καταστατικοῦ τούτου ὀρίζεται ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν μελῶν του θὰ γίνηται παρ' ἱερέων ἐλλήνων κληρικῶν, «γνησίων ὀρθοδόξων», ἐξευρισκομένων μερίμνη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, πρὸς δὲ ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ καταστατικοῦ ὀρίζεται ὅτι τὸ σωματεῖον ἐφορτᾷ ἐν ὁρισμένην ἡμέραν ἐκ τοῦ πρὸς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον προσηροσμένου ἐφορολογίου, σαφῶς συνάγεται ὅτι εἰδικώτερον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλοις τὸ σωματεῖον σκοπεῖ τὴν εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἐμμονὴν τῶν μελῶν του, προσεταιριζομένων τὸν τίτλον τοῦ «γνησίου ὀρθοδόξου», ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ παντὸς πνευματικοῦ μέσου πολέμησιν τοῦ εἰσαχθέντος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κρήτης νέου ἡμερολογίου, συνεπεῖα τοῦ ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου 1927 ἐπισήμου γράμματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς οὗ τὸ κλίμα αὕτη ὑπάγεται, μεθ' ὁμόφωνον γνώμην τοῦ ἐπὶ τούτῳ συνελθόντος πανορθοδόξου συνεδρίου ἐκδοθέντος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναποσπᾶτως συνδεδεμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς καὶ πάσης ἄλλῃς ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασλεύτως, ὡς ἐκείνη, τοὺς ἱερούς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Ἐκ τῆς τῆς τῆς τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς, ἀφορώσης, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου γενομένην ἐρμηνευτικὴν δῆλωσιν, καὶ τὸ ἐν Κρήτῃ ἐκκλησιαστικὸν καθεστὼς, συνέπεται ὅτι αὕτη αὕτη ἡ Πολιτεία δὲν δύναται νὰ νομοθετῇ ἐναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, εἴτε εἰς τὸ δόγμα ἀναγομένων εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας (Ν. Ν. Σαριπόλου συντ. δίκ. τόμ. γ' ἐκδ. 1918 σελ. 217 καὶ ἐπ. καὶ σημ. 2 ἐν σελ. 219), καθ' ἃ καὶ ἐμπρόκτως διεδηλώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18)25 Ἰανουαρίου 1923 νμθ. δ., δι' οὗ τὸ νέον ἡμερολόγιον, μὴ προσκροῦον εἰς τὸ δόγμα, ἀλλ' ἀποτελοῦν διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ζήτημα, ἐθεσπίσθη ὡς πρὸς μόνας τὰς πολιτικὰς σχέσεις, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καθ' ἑαυτὴν ρυθμίσασα τὸ ζήτημα διὰ τοῦ μνησθέντος γράμματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἐκ τοῦ Συντάγματος ὑπόκειται τοιοῦτος ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν περιορισμός, δὲν δύναται νὰ νοηθῆ ὅτι εἰς ἰδιώτας ἐπιτρέπεται ὅπως δι' ἐνεργειῶν τῶν κατατείνου ἐν τὸν σάλλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ὑπὸ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Πολιτείας, καὶ κατ' ἀκολουθίαν σωματεῖον, ὡς τὸ προκειμένον, ὅπερ ἀπροκαλύπτως προτίθεται τὴν, ἔστω καὶ διὰ πνευματικῶν μέσων, καταπολέμησιν κανόνος καθιερωθέντος διὰ τοῦ ὡς εἴρηται πατριαρχικοῦ γράμματος, ὡς καὶ ἐπὶ πλέον παντὸς ἄλλου εἰσαχθέντος ἢ εἰσαχθησομένου ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τυχὸν ἀνεπιθυμήτου εἰς αὐτό, ἀντιπίπτει κατὰ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ τῷ Συντάγματι καὶ δέον ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρ. 1 καὶ 27 νόμ. 281).

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

[10]

28. Μητρόπολις Κυθήρων.

Κατὰ τὴν ἔνωσιν οὕσα Ἀρχιεπισκοπὴ ἀπὸ τοῦ ἐν ἔτει 1877 θανάτου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς, ὡς ἀποτελοῦσα ἐπαρχίαν νομοῦ, ὑπεβιβάσθη εἰς ἐπισκοπὴν μέχρι τοῦ 1922, ὅτε καὶ αὕτη ἀνεκηρύχθη Μητρόπολις.

1) Εὐγένιος Μαχαιριώτης 1857—1877.

2) Κωνσταντῖνος Στρατούλης 1882—1892.

3) Εὐθύμιος Καββαθᾶς 1901—1915.

4) Δωρόθεος Κοτταρᾶς 1922—.

29. Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐνώσεως ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαύρας καὶ ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἰθάκης ὑποκειμένην τῇ Μ. Κεφαλληνίας. Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ οἰκείου Ἀρχιεπισκόπου ἐγένετο Ἐπισκοπὴ, ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐνωθείσης αὐτῇ καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς Ἰθάκης. Ἀπὸ τοῦ 1922 διατελεῖ Μητρόπολις.

α) Ἐπίσκοποι Λευκάδος.

1) Γρηγόριος 1852—1886.

2) Εὐγένιος Περγικῆς 1899—1903.

3) Δανιὴλ Σουλίδης α'. 1907—1917 β'. 1920--1927.

4) Δημήτριος Εὐθυμίου, ὁ ἀπὸ Ἐπισκόπου Δωδώνης 1931—.

β) Ἐπίσκοποι Ἰθάκης.

Γαβριὴλ Καραβίας 1853—1886.

Γ'.

Ἐπισκοπαὶ Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης.

Ἐν ἔτει 1882 ἠνώθησαν πολιτικῶς τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος ἡ Θεσσαλία καὶ μέρος τῆς Ἠπείρου. Ἐπακόλουθον τῆς ἐνώσεως ταύτης ἦτο καὶ ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπὶ Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ'. τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης († 1912) ἐκκλησιαστικῆς ἔνωσις τῶν μερῶν τούτων τῇ Ἀυτοκεφαλῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐπαρχίαι αὐταὶ ἦσαν αἱ ἐξῆς: 4 Μητροπόλεις 1) Ἄρτης ἐν Ἠπείρῳ 2) Λαρίσης 3) Δημητριάδος καὶ Ζαγορᾶς καὶ 4) Φαναριο-Φερσάλων ἐν Θεσσαλίᾳ. 5) Ἐπισκοπαί, 1) Τρίκκης 2) Σταγῶν (Καλαμπάσας) 3) Θανμακοῦ, 4) Γαρδικίου, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Λαρίσης καὶ 5) Πλαταμῶνος, ὑπὸ τὸν Θεσσαλονίκης, «ἐπὶ δὲ εἴκοσι χωρία τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Ἰωαννίνων ἐκ τοῦ τμήματος Τσουμέρκων καὶ τρία ἕτερα τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως ἐκ τοῦ τμήματος Μαλακασίου», καθὰ διαλαμβάνει ἡ ἐπὶ τῇ ἐνώσει ἐκδοθεῖσα Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ ἐγκύκλιος.

30. Μητρόπολις Ἄρτης.

Πρὸ τῆς ἐνώσεως τοῦ 1882 ἀπετέλει τὴν Μητροπολιν Ἄρτης καὶ Προβέζης, διὰ δὲ τῆς ἐνώσεως ἀποσπασθεῖσα ἡ Ἄρτα ἀπετέλεσε μετὰ τῶν προμνησθέντων χωρίων τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων ἰδίαν ἀρχιερατικὴν περιφέρειαν, τὴν τῆς Ἄρτης.

ὡς ἔδρα νομοῦ, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἐπισκόπου Σεραφεῖμ, ἀνηγορεύθη Ἀρχιεπισκοπὴ μέχρι τοῦ 1900, ὅτε ἐγένετο Ἐπισκοπὴ, ἵνα ἀπὸ τοῦ 1922 ὀνομασθῆ Μητροπόλις.

- 1) Σεραφεῖμ Ξενόπουλος Βυζάντιος 1864—1894.
- 2) Γεννάδιος Παναγιωτόπουλος 1894—1911.
- 3) Σπυρίδων Γκιανάκας α' 1912—1917. β' 1920.—

31. Μητροπόλις Δημητριάδος.

Αὕτη ἀπετέλει ἰδίαν Μητρόπολιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Δημητριάδος καὶ Ζαγοράς» ὑποβιβασθεῖσα ἀπὸ τοῦ 1900 εἰς ἐπισκοπὴν, περιλαμβάνουσαν ὀλόκληρον τὸν τότε νομὸν Μαγνησίας, καὶ ἀπὸ τοῦ 1922 γενομένη αὖθις Μητρόπολις.

- 1) Γρηγόριος Φουρτουναῖδης 1870—1907.
- 2) Γερμανὸς Μαυρομμάτης 1907—.

32 Μητροπόλις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφρασάλων.

Κατὰ τοὺς χρόνους πρὸ τῆς ἐνώσεως ἀπετέλει ἰδίαν Μητρόπολιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Φαναριο - Φερασάλων». Ἐν ἔτει 1900 ἀπετέλεσε τὴν Ἐπισκοπὴν «Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος» (ὀλόκληρος ὁ τότε νομὸς Καρδίτσης), ἀφαιρεθεῖσαν τὴν ἐπαρχίαν Φαρσάλων προσοαρηθεῖσαν τῇ Ἐπισκοπῇ Λαρίσσης, ἀλλὰ λαβοῦσα μέρος τῶν καταργηθεισῶν Ἐπισκοπῶν Θανμακοῦ καὶ Γαρδικίου. Ἀλλὰ τῷ 1910, καταργηθέντων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ΒΧΔ' τοῦ 1899 δημιουργηθέντων νέων νομῶν, ἡ ἐπαρχία Φαρσάλων ἐπανήλθε καὶ αὖθις τῇ ἐπισκοπῇ Θεσσαλιώτιδος. Ἀπὸ τοῦ 1922 διατελεῖ Μητρόπολις, τοῦ νέου αὐτῆς Μητροπολίτου τιτλοφορηθέντος τὸν ἐν ἀρχῇ τῆς παραγράφου φερόμενον τίτλον.

- 1) Ἰλαρίων, ὁ ἀπὸ Μητροπολίτου Καστορίας 1880—1889.
- 2) Μισαήλ, ὁ ἀπὸ Ἐπισκόπου Θανμακοῦ (1869—1900). 1900.
- 3) Εὐθύμιος Πλατὺς 1901—1923.
- 4) Ἰεζεκιήλ Στροῦμπος Βελανιδιώτης 1924—.

33 Μητροπόλις Λαρίσσης.

Αὕτη κατὰ τοὺς χρόνους πρὸ τῆς ἐνώσεως ἀπετέλει τὴν ὁμώνυμον Μητρόπολιν μετὰ τῶν προμνησθεισῶν τεσσάρων Ἐπισκοπῶν. Ἦτο δ' εὐρυτάτη Μητρόπολις περιλαμβάνουσα ὀλοκλήρους ἐπαρχίας, Λαρίσσης, Τυρνάβου, Καρδίτσης καὶ Ἀλμυροῦ καὶ μέρος τῆς ἐπαρχίας Ἀγυιάς καὶ τοῦ νομοῦ Ἄρτης. Διὰ τῆς ἐν ἔτει 1900 ἐκκλ. διαιρέσεως ἀπεσπάρθη ἐξ αὐτῆς ἡ ἐπαρχία Καρδίτσης ἐνωθεῖσα ἅπασα τῇ (ἐπισκοπῇ) Θεσσαλιώτιδος, καθότι ἡ Καρδίτσα ἐγένετο ἔδρα νομοῦ, ἐπὶ πλέον δ' ἀφηρέθη ἀπ' αὐτῆς καὶ ἡ ἐπαρχία Ἀλμυροῦ προστεθεῖσα τῇ Ἐπισκοπῇ Δημητριάδος· προσρητήθη ὁμοῦ εἰς τὴν ὑπ' ὄψιν Μητρόπολιν Λαρίσσης, οἰοεὶ ὡς ἀντιστάθμισμα τῶν τοιούτων ἀπ' αὐτῆς ἀποσπάσεων, ἡ ἐπαρχία Φαρσάλων, συνεχωνεύθη δ' ἔτι αὐτῇ καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ Πλαταμῶνος. Οὕτω δέ, ὀνομασθεῖσα τότε (1900) ἐπισκοπὴ, ἔφερεν ἔκτοτε τὸν τίτλον «Ἐπισκοπὴ Λαρίσσης καὶ Πλαταμῶνος». Ἐν ἔτει 1910 ἀπεσπάρθη ἐξ αὐτῆς ἡ ἐπαρχία Φαρσάλων ἐπανελθοῦσα, ὡς καὶ ἐν

τοῖς πρόσθεν εἰρηται, τῇ ἀφ' ἧς εἶχεν ἀφαιρεθῆ ἐπισκοπῆς Θεσσαλιώτιδος. Ἀπὸ τοῦ 1922 διατελεῖ Μητρόπολις.

- 1) Νεόφυτος Ἀργυροκαστρίτης ὁ ἀπὸ Μητροπολίτου Σερρών 1875—1896.
- 2) Ἀμβρόσιος Κασσάρας, ὁ ἀπὸ Ἐπισκόπου Πλαταμῶνος (1875—1900) 1900—1910
- 3) Ἀρσένιος Ἀφεντούλης, ὁ ἀπὸ Μητροπολίτου Τιβερίουπόλεως καὶ Στρομνίτσης α'. 1914—1917. β' 1920—.

(Συνεχίζεται)

I. Σ. ΜΠΟΥΑΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Δεκαετηρὶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ πανηγυρίζει τὴν συμπλήρωσιν τῆς πρώτης δεκαετηρίδος ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Σόφια Πανεπιστημίου. Ἐπισκοποῦν τὴν ὅλην δρῶσιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἐξαίρει τὴν ἀπὸ τῶν κόλπων της γαλουχησὶν ἐσαριθμῶν μὲν μέχρι τοῦδε θεολόγων ἐπιστημῶνων, λαϊκῶν καὶ κληρικῶν, ἀλλ' ἀναλόγων πρὸς τὸ διαρρεῦσαν βραχὺ χρονικὸν διάστημα, τονίζει δὲ τὰς ἐπὶ τῆς ἐν τῇ Σχολῇ καλλιεργούμενης ἐπιστημονικῆς Θεολογίας σπουδαίας ὑπηρεσίας, αἵτινες παρεσχέθησαν εἰς τὰ θεολογικὰ γράμματα καὶ εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἐκκλησίαν, διότι, ὡς λέγει τὸ συνοδικὸν ὄργανον, ἡ Θεολογικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Σόφιας Σχολὴ «εἶτε τὸ μοναδικὸν ἐπιστημονικὸν ἴνστιτούτον πρὸς καλλιέργειαν τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν διάδοσιν τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ φωτός», διότι, ἀφ' οἴτου ἡ Σχολὴ ἰδρῦθη, «ἡ ἡμετέρα ἐπιστημονικὴ θεολογικὴ φιλολογία ἠδξήθη καὶ ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς διὰ τῶν ἔργων της», περὶ τῶν ὁποίων «μετ' ἐπαίνων ἀποφαίνονται οἱ τε ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπαῖοντες καὶ οἱ ἔξωθεν». Τὴν Θεολογικὴν ταύτην Σχολὴν χαρακτηρίζει τὸ συνοδικὸν ὄργανον ὡς «περιουσίαν» τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ κόπον κτηθεῖσαν, τὸ ὅτι δὲ λειτουργεῖ ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημίου ὡς μία τῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν ἐξαίρεται ὡς πολῦτιμον ἐχέγγυον ἐπιστημονικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Βουλγαρίας ὡς ὀρθοδόξου ἐπικρατείας. Διὰ τοῦτο, διὰ πρὸς τινας ἐνεκα οικονομικῶν λόγων ἡ βουλγαρικὴ κυβερνήσις ἀπειράθη νὰ καταργήσῃ αὐτήν, ἡ βουλγαρικὴ Ἀκαδημία ἐξηγέρθη σίσσωμος πρὸς ἀποσώρησιν τοῦ πραξικοπήματος, διεκίρησε δὲ «εἰς ἐπήκοον πάντων»—κατὰ τὴν φράσιν τοῦ συνοδικοῦ ὄργανου—ὅτι «ἡ κατάργησις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς εἶτε μία ἐπιβουλή κατὰ τῆς ἀριότητος τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ

τοῦ ἐθνικοῦ καὶ ἐκπολιτιστικοῦ του προορισμοῦ», ἔτι «ἡ πανεπιστημιακὴ Θεολογικὴ Σχολὴ ἀποτελεῖ μίαν ἀπαραίτητον ἐθνικὴν ἀνάγκην» πρὸς ἐκπολιτισμὸν καὶ ἠθικοποίησιν τοῦ λαοῦ καὶ πάντοτε μὲν, μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς νῦν χαλεποὺς καιροὺς, ὡς «τὸ ἕψιστον φητώριον τῆς ὀρθοδόξου θεολογικῆς ἐπιστήμης, σκέψεως καὶ φωτὸς διὰ τὸ ἅγιον ἔργον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας».

Ψυχικαὶ Ἔρευναι.

Κατὰ τὸ ἐπόδειγμα τῆς ἐν Λονδίῳ ἀπὸ τοῦ 1882 λειτουργούσης Ἑταιρείας τῶν «Ψυχικῶν Ἐρευνῶν» (Psychical Research) ἰδρυθείσης ὑπὸ τοῦ Sir William Barrett, Καθηγητοῦ τῆς πειραματικῆς Φυσικῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ Κολλεγίῳ, ἐφίσταται καὶ παρ' ἡμῶν ὁμώνυμος ἑταιρεία, ἐορτάσασα κατ' αὐτὰς τὴν δεκαετηρίδα τῆς δράσεώς της. Σκοπὸς τῶν τοιούτων σωματείων, ἀριθμούντων μεταξὺ τῶν μελῶν των καὶ σοβαροὺς ἐπιστήμονας, εἶνε ἡ πειραματικὴ μελέτη τῶν οὕτω καλουμένων παραψυχικῶν φαινομένων, ὅποια ἡ τηλεπάθεια, αἱ ἐμφανίσεις ἐξ ἀποστάσεως, ἡ δύρασις, ἡ τηλεπλασία, ἡ τηλεκινήσις, τὸ ὑποσυνείδητον, ἡ ὑποβολὴ κλ. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διακριβώσεως τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀθανασίας αὐτῆς. Ἡ ὑπαρξίς τῶν παραψυχικῶν φαινομένων εἶνε, ὁμολογουμένως, ἀναντίρροτος καὶ αἱ ἀπόπειραι τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῶν ἐξηγήσεως εὐλόγοι, «φύσει γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁρᾷ τὸ εἰδέναι» τὰ ἄγνωστα καὶ μυστηριώδη. Ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀντικειμένου τῶν ἐν λόγῳ ἐρευνῶν καὶ τὰ μέσα τῆς ἐπιστήμης εἶνε τοιαῦτα, ὅστε αἱ ἔρευναι νὰ ἀποτελοῦν ψηλαφήσεις τυφλῶν ἐν σκότει πνευρῶ, νὰ προκαλοῦν δὲ πολλάκις καὶ τὸ μειδίημα διὰ τὸν τολμηρὸν τρόπον τῆς ἐρημησίας φαινομένων τινῶν. Ἐνεκα τῶν πολλῶν περὶ ταῦτα ἀμφισβητήσεων ἡ πειραματικὴ ψυχολογία ἵσταται ἀπέναντί των λίαν διστακτικῆ, ἄλλοι ὅμως, ἐκ τῶν φαινομένων ἰδίᾳ τοῦ οὕτως ὑπὸ τινων ἀποκληθέντος «ψυχοφάσματος», ἀντιλοῦσιν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ἀσυνείδητου τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἀσυνείδητου τῆς ὕλιστικῆς θεωρίας περὶ τῶν ψυχικῶν φαινομένων, ὡς τάχα ἕλικῶν προϊόντων τῆς ἐγκεφαλικῆς λειτουργίας. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἀνεξαρτήτως τῶν συρραφῶν πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐρημησίᾳ τῶν φαινομένων γνωστικὴν τῶν ἐρευνητῶν ἀνυπομονήσαν καὶ τὰς εἰδεξηγήτους ἀποτυχίας, αἱ τοιαῦται ἔρευναι, ἐπὶ σοβαρῶν ἐπιστημονῶν διεξαγόμεναι, δὲν εἶνε δυνατὸν εἰ μὴ νὰ ἐπιχύσωσι τὴν ἀλήθειαν τῆς ὑπάρξεως ἀνεξαρτήτου πνευματικοῦ ἐκσυνειδήτου ἐλευθέρου προσωπικοῦ παραγόντος τῶν ψυχικῶν φαινομένων.

Πέραν τούτου, διὰ τὰ ἐπέκεινα τῆς γήϊνης ζωῆς, αἱ ψυχικαὶ ἔρευναι οὐδὲν ἐξηκριβώσαν, ἀλλ' οὐδὲ θὰ ἐξακριβώσουν, διὰ τὸ μεταξὺ τῶν ἐκείθεν καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἐστηριγμένον ἀδιάβατον χάσμα. Εἰς τὰ ἐντεῦθεν ὅμως ἔχουν ἐπιχύσει ἰκανὸν φῶς, ὥστε καὶ ὁ ἕλισμὸς νὰ ὀπισθοχωρῇ καὶ αἱ προλήψεις, αἱ δεισιδαιμονίαι καὶ αἱ ἀπάται νὰ διαλύωνται. Πρὸς τὰ ἐκείσε, τὰ ἐλλειζόμενα καὶ τὰ μὴ βλεπόμενα, τῆς ἐπιστήμης σιαμαιώσης εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χάσματος, χωροῦμεν μετὰ πίστεως μόνον, διότι «πιστὸς ὁ ἐπαγγελώμενος» (Ἐβρ. 1', 23)· διὰ τοῦτο, ὡς παρακελεύεται ὁ ἅγιος Χριστόστομος, μὴ ζήτηί ἀποδείξεις· τὰ πνευματικὰ ἀπαιτοῦν πίστιν.

*

Ἐκ συνεντεύξεως τῆς «Ἐστίας» πρὸς τὸν ἔφορον τῶν βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων κ. Ξυγγόπουλον προκύπτει ὅτι ἡ διάσημος διὰ τὰς σπουδαίας βυζαντινὰς ἀγιογραφίας ἐκκλησία τοῦ Πρωτάτου τῶν Καρῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους κινδυνεύει ἐξ οἰκοδομικῶν φθορῶν καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ληφθῇ μέριμνα ὅπως στηριχθῶν οἱ τοῖχοι καὶ συντηρηθῶσιν αἱ τοιχογραφίαι. Αὗται, ὡς γνωστὸν, ἀποδίδονται εἰς τὸν ζωγράφον Πανσελήνον, ἀποτελοῦν δὲ βυζαντινὰ ἀριστουργήματα ἐκ τῶν πλέον χαρακτηριστικῶν τῆς βυζαντινῆς τέχνης. «Ὑπάρχουν τοιχογραφίαι—εἶπεν ὁ κ. ἔφορος—διὰ τὰς ὁποίας ἡ διεθνὴς κριτικὴ ἔχει ἐκφρασθῆναι μὲ θαυμασμὸν ποῦ δὲν ἠτύχησε νὰ γνωρίσῃ μέχρι σήμερον κανὲν προῖόν τοῦ χρωστήρος»· καὶ ἐὰν δὲν ληφθῇ ἄμεσος μέριμνα, «μετὰ μίαν ἑπταετίαν ὄχι μόνον τοιχογραφίας τοῦ Πανσελήνου δὲν θὰ βλέπωμεν πλέον, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκκλησία θὰ ὑπάρχη».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, διασκεφθεῖσα κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς πληρώσεως τῶν πολλῶν χηρευουσῶν ἐφημεριακῶν θέσεων εἰς μικρά, ἰδίως ξενόφωνα, χωρία καὶ ἀπομονωμένους νησιδας, ἀπεφάσισεν ὅπως ζητήσῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἵνα διὰ νόμου ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἡ περὶ τούτου ἐκάστοτε μέριμνα. Ἐπίσης ἀπασχόλησε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸ ζήτημα τῆς καθόλου μορφώσεως τοῦ Κλήρου, ἧτις συμφώνως καὶ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας, δέον ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

— Ἐληξεν ἤδη ἡ διατύπωσις τῶν προταθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τροποποιήσεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων, ἃς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θὰ διαβιβάσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

— Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐχορήγησεν εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Γρεβενῶν τῇ αἰτήσει αὐτοῦ εἰκοσαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας πρὸς περιθάλψιν τῆς υγείας αὐτοῦ.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι ὁ ἀπὸ τοῦ Ἀγούστου ἐ. ἔ. διωρισμένος ὡς προσωρινῶς ἐφημέριος τοῦ ἐν Λεωνιδίῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Παναγίας αἰδεσ. ἱερεὺς Σωτήριος Καταούλας ἐμονιμοποιήθη ὡς τακτικὸς ἐφημέριος.

— Ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς Ι. Συνόδου τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κυθήρων εικοσιπενθήμερος ἀδεια ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας διὰ λόγους ὑγείας.

— Ὡσαύτως; ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς Ι. Συνόδου τῷ μὲν Σεβ. Μητροπολίτῃ Σόρου κλπ. τετραήμερος ἀδεια ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας; τῷ δὲ Σεβ. Μητροπολίτῃ Φθιώτιδος ἑβδομαδιαία.

— Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 2ας Δεκεμβρίου ἔ.θ. μετὰ σχετικὴν συζήτησιν περὶ τῆς κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας ἰδρυθησομένης Θεολογικῆς Ἀκαδημίας ἀπεφασίσθη, ὅπως; καταρτισθῆ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας; Γεομιντοῦ, Ἰωαννίνων Στυρίδανος καὶ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Δημητρίου, ἵνα διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλθῃ εἰς νέαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησ. Ριζαρείου Σχολῆς.

— Χθὲς; Παρασκευὴν μετὰ μεσημβρίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῶ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος (Πλάκας) ἐγένετο ἡ προαγγελθεῖσα Σύναξις τῶν Πρεσβυτέρων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διαρκέσασα ἐπὶ δύο ὥρας. Μετὰ τὸν ἑσπερινὸν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐποιήσατο παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τινων σφαλμάτων γινομένων ὑπὸ ἐνίων ἐφημερίων κατὰ τὰς «Ἀπολύσεις»; μεθ' ὃ Ἀρχιμ. Θεόκλητος Σφήνας ἀνέγνω τὴν εἰσήγησιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὡρῶν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Τυπικοῦ, καθορίσας πλεῖστα σχετικὰ συζητητέα θέματα. Ἡ ἐπακολουθήσασα συζήτησις καὶ ἀνταλλαγὴ γνωμῶν περιεστράφη μόνον περὶ τὴν διάρκειαν τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς θείας Λειτουργίας. Ἡ συζήτησις θὰ συνεχισθῆ εἰς προσεχεῖς Συνάξεις τῶν Πρεσβυτέρων.

— Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου συνήλθεν εἰς Γεν. Συνέλευσιν τὰ μέλη τῆς «Ἱεραποστολῆς» καὶ ἀπεφάσισαν τὴν λειτουργίαν αὐτῆς παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδου, ἀναγνωρισθησομένη ὡς νομικοῦ προσώπου καὶ οὐχὶ ὡς σωματείου, καὶ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Κατὰ τὴν συνέλευσιν αὐτὴν ἐξελέγη τὸ νέον Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν συνοδικῶν συνέδρων Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὄρους; Σωκράτους; Σισανίου καὶ Σιατιστῆς Διοδώρου, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Δημητρίου καὶ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης Γενναδίου, Φθιώτιδος Ἀμβροσίου καὶ Κυθήρων Δωροθέου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Γενικὸς δὲ Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὄρισθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου κ. Διόδωρος καὶ ταμίαις αὐτῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λευκάδος Δημήτριος. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπεφάσισε τὴν ἀνάθεσιν τῆς μὲν διευθύνσεως τῶν Γραφείων αὐτῆς εἰς τὸν Ἀρχιμ. Παντελεήμονα Παπαγεωργίου, Ἱεροκήρυκα Ἀττικῆς, Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τῆς δὲ συντάξεως τοῦ «Ἀμβωνος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» εἰς τὸν κ. Μιχ. Γαλανόν, Διδάσκαλον τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκδοθεὶς, ἀποστέλλεται εἰς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας πρὸς διάθεσιν ὁ «Ἡμεροδείκτης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», ἐπὶ καρτονίῳ φέροντος εἰς τὸ ἄνω μέρος καλλιτεχνικὴν εἰκόνα τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς ἕκαστον δὲ φύλλον ῥητὸν ἐπίκαιρον ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἢ γνωμικὸν τῶν Πατέρων ἢ ἀπόφθεγμα τι σοφῶν ἀνδρῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων.

— Μετὰ πρόσκλησιν τοῦ γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας σεβ. μητροπολίτου Σισανίου κ. Διοδώρου συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ ἡ ἐπὶ τοῦ κηρύγματος Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Παπακώστα καὶ Παντελ. Παπαγεωργίου, τῶν Πρωτοπρεσβυτέρων Ἀγγέλου Νησιώτου καὶ Ἐμμανουὴλ Μυτιληναίου, τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Ἀλιβιζάτου, καὶ τῶν κ. κ. Μ. Γαλανοῦ, Π. Τρεμπέλλα καὶ Δ. Κουίμουσοπούλου, ἦτις, μετ' ἐμπεριστατωμένην συζήτησιν, ἀπεφάσισε τὴν ἔκδοσιν καὶ διανομὴν ἀνά τοὺς ἰ. ναοὺς τῆς Ἐπικρατείας φυλλαδίου, φέροντος τὸν τίτλον «Ὁ Ἀμβων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», καὶ περιέχοντος τὸ δι' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ μεγάλην ἑορτὴν σχετικῶν κηρύγματων καὶ ἀποσπάσματα σχετικὰ πρὸς αὐτὸ ἐκ τῶν ἁγ. Πατέρων. Τὸ κηρύγμα τοῦτο θὰ ἀναγινώσκειται κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν εἰς τοὺς ναοὺς, ἐν οἷς δὲν ἀκούεται τοιοῦτο, εἴτε ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐφημερίου, εἴτε ὑπὸ ἄλλου τινὸς; εὐσεβοῦς καταλήλου πρὸς τοῦτο χριστιανοῦ, θὰ ἀποτελῆ δὲ βοήθημα καὶ διὰ τοὺς κηρύττοντας τὸν θείον λόγον κληρικούς καὶ λαϊκούς.

— Κατὰ πληροφορίας τοῦ «Ποιμένος» Μυτιλήνης τὴν 12ην Νοεμβρίου εἰς τὴν νέαν αἴθουσαν τῆς «Εὐσεβείας» ἐτελέσθη ἐν στενῷ κύκλῳ ἡ ἐναρκτήριος τελετὴ τῶν μαθημάτων τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ λειτουργούντων πέντε Κατηχητικῶν Σχολείων. Κατ' αὐτὴν ὁ σεβ. μητροπολίτης μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν ὠμίλησε πρὸς τοὺς μικροὺς μαθητάς, ἀπευθύνας πατρικὰς συμβουλὰς καὶ νοουθεσίας καὶ εὐχηθεὶς εἰς τε τοὺς διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους; εὐδομήμῃσιν ἐπὶ τῷ ἔργῳ, ἐβάλησαν δ' εἰτα διάφοροι ὕμνοι καὶ ᾠδαὶ ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Σχολείων. Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ἤρξατο ἡ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Λουτρῶν, Κεραμειῶν, Ἀγιάσσου, Μυστηγνῶν καὶ Μεσαγροῦ, εἰς ἃ διδάσκουσιν ὁ Ἐφημ. Λουτρῶν Αἰδ. Κωνστ. Βραχνός, ὁ δημοδ. Κεραμειῶν Ν. Σεβαστός, ὁ Ἀρχιεπ. Ἐπίτροπος Ἀγιάσσου Ἀρχιμ. Θεόκτιστος, ὁ ἐφημ. Μυστηγνῶν Ἀρχ. Κλεόπας καὶ ὁ δημοδ. Μεσαγροῦ Αἰδ. Ε. Γιαννικέλλης. Εἰς τοὺς ναοὺς τῶν Κοινοτήτων τούτων ἀνεγγνώσθη ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, δι' ἧς προὔρραπτησαν οἱ γονεῖς νὰ ἐγγράψωσιν τὰ τέκνα των. Δι' ἐγκυκλίῳ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μυτιλήνης ἐνετάλησαν αἱ Ἐνορ. Ἐπιτροπεῖαι τῶν ἰ. ναῶν, ἐνθα λειτουργοῦν Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ὅπως; καταβάλουν πᾶσαν προσπάθειαν παρέρχουσαι πάντοτε πᾶσαν δυνατὴν ἐνίσχυσιν ὀλικὴν καὶ ἠθικὴν πρὸς ἐδραΐωσιν τοῦ θεσμοῦ τῶν Κατηχ. Σχολείων, ἐξ ὧν πολλὰ τὰ ὀφέλη θὰ ἀποκομῆσθῃ ἡ μικρὰ ἡλικία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Sidney τῆς Αὐστραλίας ὅτι ὁ σεβ. μητροπολίτης Αὐστραλίας κ. Τιμόθεος ἀναλαβὼν περιοδεῖαν ἀνά τὴν ἄχαρὴν χώραν ἐπ' εὐλογίᾳ τῶν χριστιανῶν ἐπισκέπτεται καὶ τὰ ἐσχατὰ ἔτι τῶν χωρίων ὅπου πληροφρεῖται διαβιούντας ὀρθοδόξους, οἵτινες ἀπανταχοῦ ὑποδέχονται αὐτὸν μετ' ἐνθουσιασμῶν ἐκδηλώσεων βασιυάτης; εὐλαβείας. Πλὴν τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων τὴν Α. Σ. ὑποδέχεται ἕκασταχοῦ μετὰ πλείστων τιμῶν καὶ ὁ ἀγγλικανικὸς κλήρος, μετὰ πομπῆς ὀδηγῶν τὸν ἑλληνα μητροπολίτην εἰς τοὺς; ναοὺς του ἐνθα εἰς τὰ συνηγμένα πλήθη τῶν ἁγγλων ἐπιδεικνύει τὰς εὐλογίας, ἐν προσφωνήσεσι δὲ διατρανοῖ τοὺς συνδέοντας τὰς Ἐκκλησίας ὀρθοδόξων καὶ ἀγγλικανικῆν δεσμούς ἀγάπης ἀδελφικῆς.

